

være Anledning til at forandre denne indskrænkende Bestemmelse saaledes, at den kom til at hedde: „denne Bestemmelse skal dog være undtagen samme Indskrænkning som den, der omhandles i Loven af 29de December 1857 § 2 Nr. 4 de 3 sidste Sætninger“, saaledes altsaa, at de første Sætninger i § 2 Nr. 4 ikke medtages i Indskrænkningen. Hvad Lovforslagets § 3 angaar, er det jo der fastsat, at de i Loven af 29de December 1857 § 9 ommeldte Bevillinger til at drive en eller anden Næring for Fremtiden ikkun skulde kunne meddeles til Næringsdrift, der knyttes til fast Bopæl, Verksted eller Udsalgssted. Meningen deraf er, at man vil forhindre, at der skal kunne meddeles Næringsbevis, der giver Anledning til Omløben eller Omstreifen i Landet. Det forekommer mig imidlertid ikke, at det er ganske klart, hvad det egentlig er for et Niemed, der vil kunne opnaas gennem en saadan Bestemmelse; thi jeg ved ikke, at der findes Næringer, som ere af den Bestaffenhed, at de hjemle Ret til Omløben og Omstreifen i Landet. Jeg anser dette ganske vist for mindre væsentligt, men jeg har dog ikke villet undlade at nævne det. — Ved § 5 skal jeg tillade mig at henstille, om det ikke for at undgaa at indbringe en Uklarhed i Loven maatte være hensigtsmæssigt at udskyde det sidste Punktum i første Stykke, hvorefter den Erhvervsfrihed, som Loven hjemler dem, der ikke have Borgerstab, til at arbejde ved egne Hænder eller Hustrus og Børns Medhjælp, dog ikke skal give Ret til at holde aaben Butik med de forfærdige Varer. Bestemmelsen er jo formodentlig indsat for at høre en Uklarhed; men jeg er bange for, at man derved netop vil indbringe en Uklarhed; thi dette Spørgsmaal har vistnok ikke hidtil været Gjenstand for Tvivl. I det Mindste forekommer det mig ikke, at Næringsloven giver Anledning til at tro, at de saakaldte Frihaandværkere have Ret til at holde aaben Butik eller Udsalg. Det ligger tydelig i Næringsloven, naar man sammenholder dens § 16 med § 23, hvori Retten til at have Udsalg er begrendset til Haandværkere og Fabrikanter, hvorved der jo efter hele Lovens Bygning kun kan forstås dem, der have Borgerstab eller Næringsbevis som saadanne. — Med Hensyn til § 6, som jo indeholder en ny Bestemmelse, har jeg megen Tvivl om, hvorvidt den i og for sig er rigtig. Den gaar nemlig ud paa, at Skippere, som udsælge i Smaat de af dem fra fremmede Steder indbragte Varer, ikke længere som hidtil skulde kunne drive denne Næring uden at betale Afgift til Kommunens Kasse. Den Ret, som tilkommer saadanne Skippere, bestaar i, at de indenfor et vist Tidrum maa fra deres Skib udsælge Jødevarer, Tømmer og Trælast, Mur- og Teglsten, Brended og Løv samt Stenul. Jeg erkjender, at, hvad den ene af disse Artikler angaar, nemlig Tømmer, kan der muligvis være nogen Anledning til at paalægge dem en Afgift, idet de nemlig

nu derved afgiftsfrit drive den samme Næring, som flere Næringsbrugere i Kjøbstæderne drive mod at svare en Afgift; men alle disse Artikler ere dog saadanne, som henhøre til almindelige Brugsartikler, og som det ikke forekommer mig, der er nogen Anledning til at besvære med nogen Afgift. Desuden vil det for Kjøbstadens Kasse vistnok være lidet betyden, om en saadan Afgift bliver paalagt. For Tømmerhandlerne tror jeg, at det kan være temmelig ligegyldigt, om de faa den Konkurrence med eller ikke, og i det Hele taget forekommer det mig ikke, at man skal belægge Indførselen af saadanne Varer med nogen saadan Afgift. Jeg er derfor noget i Tvivl om, hvorvidt jeg vil stemme for, at denne Paragraf bliver bibeholdt. — Med Hensyn til Paragrafen om Markeder forekommer det mig, at den høitærede Minister har truffet en heldig Middevei mellem de to modstaaende Meninger, som omtrent vare lige stærkt repræsenterede i Kjøbstadskommissionen, om hvor vidt Krammareder skulle bibeholdes eller affattes, idet der er givet en Frist til 1882, indtil hvilken Krammarederne kunne opretholdes. Hvad der skal ske til den Tid, er mig ikke af nogen væsentlig Betydning, idet denne Bestemmelse jo kan forandres mange Gange indtil den Tid, og det forekommer mig derfor, som sagt, at det er en heldig Løsning af den Strid, der har været derom. Med Hensyn til Markedeparagrafen skal jeg i Dvrigt tillade mig at henstille, om det ikke vilde være nyttigt, om det sidste Punktum i Paragrafen, der omhandler, hvilke Varer der kan falholdes uhindret ved alle Markeder, affattedes noget anderledes. Der staar nemlig „de i Forordningen af 23de April 1845 § 1 omhandlede Produkter“, — det er de almindelige Landvæsenprodukter — „kunne falholdes ved Markeder af ethvert Slags“, men jeg kunde ønske, at der her tillige blev nævnt Plaat af 17de November 1825, som indeholder Ret til paa Markederne at falholde Agerdyrkningsredskaber, i Særdeleshed da Høesteret for nylig har fortolket dette Begreb Agerdyrkningsredskaber paa en meget liberal Maade, som Haandværkerne i Kjøbstæderne ere særdeles taknemmelige for. I den sidste Tid er der nemlig pludselig kommet en stor Iver over Politimestrene paa Landet for at fordrive de Haandværkere fra Kjøbstæderne, som hidtil uhindret, eller i det Mindste upaataalt, have mødt ved Kvæg- og Bestemarkerne paa Landet, formodentlig i den Hensigt at give Landhaandværkerne Beskyttelse mod Konkurrence. Dette har givet Anledning til mange meget vanskelige Spørgsmaal om, hvilke Slags Varer der kan falholdes ved disse Markeder. Efter at denne Høesteretsdom er falden, hvorved Høesteret er kommen til den Mening, at Rebslagerarbejde maatte betragtes som Agerdyrkningsredskaber, have saaledes Stomagerne ment, at for Exempel Træstøpler, der især bruges ved Drainingsarbejder, ogsaa maatte betragtes som Agerdyrkningsredskaber, og dette er en